

לא רק כלמקור הספקה של חנקן, זרחן ואשלגן, אלא כתרופה להבראת הקרקע. באחד הספרים על ביוכימיה של הקרקע, שיצא לאור בזמן האחרון ברוסיה, הננו קוראים כדברים האלה: „החומרים האורגאניים של הקרקעות, וביחוד חומצות הרקבובית השונות, יש להן השפעה עצומה על פוריות הקרקע. בראשונה יש להעיר שבתהליך המינראליזציה של החומר האורגאני משתחררים יסודות מינראליים בעלי מבנה נוח ונאות ביותר לתזונת הצמחים; תרכובות אורגאניות מסוימות, יש בהן כושר המרצה ותעורה לגבי גדילתו והתפתחותו של הצמח. התרכובות האורגאניות משפיעות לטובה על הסטרקטורה של הקרקע ומסייעות לקיים בו יפה תכונות נאורות, כגון כושר הספיגה, חומציות, כושר הקיבול של לחות, משטר החום ועוד. כן נודעת חשיבות רבה לתרכובות האורגאניות בתהליכי התרווחות הקרקע ופירוק החלק המינראלי שבו”.

בימים האחרונים נודמן למחבר שורות אלה לקרוא מאמר קצר בעתון אמריקאי בו הובאה ההצעה להחליף את המונח „agriculture” במונח „agribusiness”; אם אמנם יגבר הלך רוח זה בחוגי החקלאים, הרי יש לחשוש קשה לגורל האי נושות, לא רק מחמת סכנת הקרינות והפצצות האטומיות. אולם יש להניח שבני-אדם כבר עמדו במובן ידוע על הסכנה שב„אגריביזם” ויש תקווה שישקלו יפה בדעתם, יתעשתו בעוד מועד, וישמעו בעצת אלברכט „לשלוח את הפרה לפני המחרשה”, בחתירתם לקרקע ומזונות בריאים, כי לדעתו נשתמרו עדיין בפרה החושים הטבעיים הבריאים להבדיל בין טוב לרע בפרי האדמה. י. עצמון

מת דיעה מוטעית לגבי השלמת מנת המזון של בעלי-חיים ע”י יסודות מינראליים: מניחים שהוספת סיד וזרחות מינראליים תהיה להם אותה השפעה נאותה כשם שיש לאותם היסודות בשעה שהם מולעטים לבעלי-חיים באמצעות הצמח. יחס זה נובע מההנחה שבדרך כלל הצמח אינו אלא „אמצעי הובלה” מיכאני של היסודות מהקרקע לגוף בעלי-חיים, אולם זוהי תפיסה מוטעית, כיוון שיש בה התעלמות מה„שיפוע” (אקטיביזציה) של היסודות ע”י הצמח והפיתותם לתרכובות אורגאניות”.

יש לחזור ולשנן לעצמנו את העובדה שהתהליך התקין של חילוף החומרים בתאי בעלי-חיים קשור קשר הדוק בשיטות החקלאיות שלנו. אין להתעלם מהאמת שהקרקע הוא, בסופו של דבר, המווסת העיקרי של חילוף החומרים בתאינו, ואם הקרקע נתון במצב פרוע והחקלאות משליכה את כל יתבה על המכונה המודרנית והדישון המינראלי הגדוש, אין להתפלא שגם הצמחים וגם בעלי החיים מופרעים בתיפקודיהם החיוניים.

לצערנו אין עדיין האפשרות להצביע בצורה ברורה וחד משמעית כיצד אפשר להבריאת את הקרקע ולקיימו במצב של שיווי משקל מבחינה ביולוגית. רבות הן התעלומות בתהליכי הקרקע שיש לפענח אותן; ובינתיים הולך וגובר הלחץ — הבו יותר ויותר לבנים!

המחקר בשאלות בריאות הקרקע מתפשט ומקיף כבר חוגים רחבים למדי ומפינות רבות נשמעת הקריאה: „החזירו לקרקע את החיים, ואל תראו אותה כגוף מת”. ומכאן גם התביעה להקדיש מחדש יתר תשומת לב לזבל האורגאני.

תכנית להשבחת בעלי-חיים בעיראק

ממשלת עיראק הקציבה 658,800 דינר האר”ם 1.5 מיליון דולאר להקמת מרכז לטיפול והשבחת בעלי חיים במדינה ובעיקר להשבחת הבקר והעופות. לפי תוכנית זו יבנו בניינים מיוחדים, יורחבו השירותים הוואטרינאריים ויוקמו מעבדות וואטרינאריות בערי השדה. עד שנת 1967 תקבל עיראק עזרה במשלוחי בעלי חיים ומומחים מחו”ל לשם הגשמת תכנית זו. מקווים שהחל משנת 1967 לא תהיה עוד עיראק זקוקה לעזרת מומחים מהחוץ.